

עין משפט נר מצוה

וא מ"י מיד מלכות
 עסקי סלקי בני
 פו מ"י מ"י מלכות
 שמה וכו' סלקי בני
 ג מ"י מ"י מ"י מ"י
 ש"י מ"י מ"י מ"י מ"י
 יו מ"י מ"י מ"י מ"י
 יח מ"י מ"י מ"י מ"י
 עסקי סלקי בני
 י מ"י מ"י מ"י מ"י
 יב מ"י מ"י מ"י מ"י
 יג מ"י מ"י מ"י מ"י
 יד מ"י מ"י מ"י מ"י
 יו מ"י מ"י מ"י מ"י
 יז מ"י מ"י מ"י מ"י
 יח מ"י מ"י מ"י מ"י
 יט מ"י מ"י מ"י מ"י
 כ מ"י מ"י מ"י מ"י
 כא מ"י מ"י מ"י מ"י
 כב מ"י מ"י מ"י מ"י
 כג מ"י מ"י מ"י מ"י
 כד מ"י מ"י מ"י מ"י
 כה מ"י מ"י מ"י מ"י
 כו מ"י מ"י מ"י מ"י
 כז מ"י מ"י מ"י מ"י
 כח מ"י מ"י מ"י מ"י
 כט מ"י מ"י מ"י מ"י
 לו מ"י מ"י מ"י מ"י

תורה אור השלם

1. ויהי ה' עמו בראו
 ככל קדש ל' ביה
 הדרם לבקו' היתה
 אהיה: ויקרא בו ה'
 2. ואם אין אלשי גאל
 להשיב האשם אליו
 האשם המשיב אל
 מלכד אל הכפרים אשר
 יפכו בו עליו
3. כמדרס ח
 4. ששה שבע שנים בראו
 שוקק דבריו מ' א
 5. והענין שש' תורה
 6. והענין שש' תורה
 7. והענין שש' תורה
 8. והענין שש' תורה
 9. והענין שש' תורה
 10. והענין שש' תורה
 11. והענין שש' תורה
 12. והענין שש' תורה
 13. והענין שש' תורה
 14. והענין שש' תורה
 15. והענין שש' תורה
 16. והענין שש' תורה
 17. והענין שש' תורה
 18. והענין שש' תורה
 19. והענין שש' תורה
 20. והענין שש' תורה

שיטה מקובצת

6. שנאמר כשה היום
 לבתן הרה. את דלא מיהו
 קרא רבלי תום בישראל
 משום הרהורו בנספה
 בטולטולתו אל לרשות הרה
 כן בחולין שפנתו לבתן
 הרה ל' בחולין: 7. ענין
 הרה ל' בחולין: 8. ענין
 הרה ל' בחולין: 9. ענין
 הרה ל' בחולין: 10. ענין
 הרה ל' בחולין: 11. ענין
 הרה ל' בחולין: 12. ענין
 הרה ל' בחולין: 13. ענין
 הרה ל' בחולין: 14. ענין
 הרה ל' בחולין: 15. ענין
 הרה ל' בחולין: 16. ענין
 הרה ל' בחולין: 17. ענין
 הרה ל' בחולין: 18. ענין
 הרה ל' בחולין: 19. ענין
 הרה ל' בחולין: 20. ענין

וקרב לגדרו דהא דמאי אית ליה פדיון דלאו גופה אחרת דלאו דדייה הוא: ואם נדבס. היה דליתו חייב באחריותה אש הייתה מתה
 הא דלמי חילל חסד דלאו לדייה שו: אלא כדתי עובספ. טובת הנאה שיש לו בה יתן לכהן כסף שור לו בה עולה והקריב דוריון אומדן
 כמה דלמי חילל חסד דלאו לדייה שור: אלא כדקריבו עולה ששיתו חייב עולה אש ימאלל צולו ונעולו להקריב דוריון לקונו
 וכלותו דמיס יתן זה שור היא טובת הנאה שיש לו בה שהרי אש מתה או נגנבה אינו חייב באחריותה ומשהפרישה יאל ידי חונמו
 ומעתה אש תאכד אינו מפסיד אלא שלא הקריב דוריון לקונו הרי שהפסיד העלאת עולה ששיתו חייב. ואזי ספריס דכתב כהן להעלות
 עולה ששיתו רשאי והיא היא: רשאי. לשהן חייב. וזהו (שמות כג) ומתגמלין רשאי: ויכלי פודין אוסו. דהכבדו גופו פודין מותרס
 שהיה אינו שאלו אלא אומדן כמה עשה. ומשאלו רואה ליתן לבעל הבית או ליתן כספרו לכהן כהן או ליתן כהן או ליתן
 אחרתו ואחרת טובת הנאה יתן בעל הבית זה לכהן כשנצל חסדו. ודוקא נקט כן כמו וכן אחרתו כהן יו דהיהיא דיהיב לה להך טובת
 הנאה יליהו שראל אלל כן צנו כהן וכן אחרתו כהן דהיא דיהיב לה להך טובת הנאה היו כהן לא מני יהיב ליה אגרל וע"ג דלאו משום דדייה
 יהיב ליה כיון דלדייה נמי חזי כבכור נלאה ככהן המפסיד צבית הגרנות לרש ולרשות כדי שיתנו לו מרומותיו כככור ושהתמכר ללא
 שקלי יתן צבורת תרומה אלא צבורת שכר והכי אמרין בצבורות צפי עד כמה (דף ק"ג: ט"ז) הרי הן קפדפי. ויש חסד מעילה: ללא
 הרי

חזק כהנים שישראל בחיים לרצת שיבוא ליד בתן אלא ליתנו לבתן כרמית כל חסד בישראל אית ליה: ויהיה כן כירא
 דאמר חסד חרמית לבקו' הבית את כהן בקרא לא יאל רש"י פי' במירוש חרומס דמוקי קרא ואל נאל במירוש לכהנים. הריש
 וכלי: 6. קליס. פי' חרמית כרמית דהן נ"ב ע"ב: 7. חרמית אדם כו'. הקשה הר"ר אלתן דבגמרא רישין מיהו וכל וכן שתי בירשת
 דבגמרא פי' כהן בקריב לל דבריהם וכל המפסיד קרא וכתוב קדש ששיתו שתי בקריב וכן דרשה מרמב"ם לה: ומשע
 דחילל על רב שואה לה: הריש"י ויל: 8. אדם מ"י שאנו חייב הכבדו וכן גירס רש"י ויל: 9. ככלל הדין ומיהו לה: לכהן האשם:
 פון חסד משלם: 10. דרייה היא הריש"י: 11. כהן הוא רובית חבת דהיה נקט: 12. שן שקלי ליה בתרוח: 13. שן למיכר לבנו או:

חזק כהנים שישראל בחיים לרצת שיבוא ליד בתן אלא ליתנו לבתן כרמית כל חסד בישראל אית ליה: ויהיה כן כירא
 דאמר חסד חרמית לבקו' הבית את כהן בקרא לא יאל רש"י פי' במירוש חרומס דמוקי קרא ואל נאל במירוש לכהנים. הריש
 וכלי: 6. קליס. פי' חרמית כרמית דהן נ"ב ע"ב: 7. חרמית אדם כו'. הקשה הר"ר אלתן דבגמרא רישין מיהו וכל וכן שתי בירשת
 דבגמרא פי' כהן בקריב לל דבריהם וכל המפסיד קרא וכתוב קדש ששיתו שתי בקריב וכן דרשה מרמב"ם לה: ומשע
 דחילל על רב שואה לה: הריש"י ויל: 8. אדם מ"י שאנו חייב הכבדו וכן גירס רש"י ויל: 9. ככלל הדין ומיהו לה: לכהן האשם:
 פון חסד משלם: 10. דרייה היא הריש"י: 11. כהן הוא רובית חבת דהיה נקט: 12. שן שקלי ליה בתרוח: 13. שן למיכר לבנו או:

6. נחלס ת"ל ששיתו רשאי. לומר ששיתו אינו כלום להקריב עולה לומר כיון וכו'.

המקדיש שדהו פרק שמיני ערכין

שדה היוצאה כהנים ביובא נותנין (צ"ט) [אפשר] שפענו בו יובא. האי מלמא אינו מן הנריימא אלא ממילמא דרבי חייא בר אבא אמר דר הקדא: כמאן דלא שקיש. ואימא הא דאמרין לעיל בשלמא כהנים אין מחרימין דמרימס שיהס והלא שדה

לך יהיה החרים שדותיו נותנן לכהן שבאותו משמר 6. שנאמר יכשדה החרם לכהן היהיה אחרותו ונמר לכהן לכהן מגול הגר והתם מנלן 6. דתניא: לכהן יו קנאו השם ונתנו לכהן שבאותו משמר אתה אומר לכהן שבאותו משמר או אינו אלא לכל כהן שירצה כשהוא אומר מלכד איל הכיפורים אשר יכפר בו עליו הרי יו ככהן שבאותו משמר הכתוב מדבר שדה היוצאה לכהנים ביובל נותנה למשמר שפענו בו יוכל איבעיא להו פגע בו בשבת מאי א"ר חייא בר אמי משמיה דחולפנא נותנה למשמר היוצא אמר רב נחמן בר יצחק תניא [נמי הכי] נמצאת אתה אומר אחד יובל ואחד שביעית והשמיטה כסופה אלא יו ישובל בתחילתו אימא מפני שהיובל כו' בשלמא שביעית בסופה דכתיב 3. מן שבע שנים תעשה שמיטה אלא יובל בתחילתו ביום הכיפורים הוא דכתיב 4. ביום הכיפורים תעבירו שופר בכל ארצכם 5. הא מני ר' ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה היא דאמר ימ"ה הוא החילל יובל שמעה חזקיה בר ביילוטו ואול אמר קמיה דר' אבהו יו וליקיש משלמלי לקרקעות לאו תנאי היא דאיכא דמקיש יו ואיכא דלא מקיש כמ"ד לא מקשיני: 6. מתני' 7. חרמי כהנים אין להם פדיון אלא יו נותנים לכהנים כתרומה 8. יהודה בן בתירא אומר יו סתם חרמים לבדק הבית שנאמר 9. כל חרם קדש קדשים הוא לה' החרם לכהן היהיה אחרותו א"כ למה נאמר כל חרם קדש קדשים הוא לה' שחל על קדשי קדשים ועל קדשים 10. קלים יו מתירים אדם את קדשיו בין קדשי קדשים בין קדשים קלים את נדר שורו זה עולה ואומרין כמה אדם מוכתן נותר זה עולה אומרין כמה אדם אף על פי שאינו רשאי 11. הבכור אדם רוצה ליתן בשור זה להעלותו עולה יו אף על פי שאינו רשאי 12. הבכור אדם רוצה ליתן בשור זה להעלותו עולה יו אף על פי שאינו רשאי 13. הבכור אדם רוצה ליתן בשור זה להעלותו עולה יו אף על פי שאינו רשאי 14. הבכור אדם רוצה ליתן בשור זה להעלותו עולה יו אף על פי שאינו רשאי 15. הבכור אדם רוצה ליתן בשור זה להעלותו עולה יו אף על פי שאינו רשאי 16. הבכור אדם רוצה ליתן בשור זה להעלותו עולה יו אף על פי שאינו רשאי 17. הבכור אדם רוצה ליתן בשור זה להעלותו עולה יו אף על פי שאינו רשאי 18. הבכור אדם רוצה ליתן בשור זה להעלותו עולה יו אף על פי שאינו רשאי 19. הבכור אדם רוצה ליתן בשור זה להעלותו עולה יו אף על פי שאינו רשאי 20. הבכור אדם רוצה ליתן בשור זה להעלותו עולה יו אף על פי שאינו רשאי

וקרב לגדרו דהא דמאי אית ליה פדיון דלאו גופה אחרת דלאו דדייה הוא: ואם נדבס. היה דליתו חייב באחריותה אש הייתה מתה
 הא דלמי חילל חסד דלאו לדייה שו: אלא כדתי עובספ. טובת הנאה שיש לו בה יתן לכהן כסף שור לו בה עולה והקריב דוריון אומדן
 כמה דלמי חילל חסד דלאו לדייה שור: אלא כדקריבו עולה ששיתו חייב עולה אש ימאלל צולו ונעולו להקריב דוריון לקונו
 וכלותו דמיס יתן זה שור היא טובת הנאה שיש לו בה שהרי אש מתה או נגנבה אינו חייב באחריותה ומשהפרישה יאל ידי חונמו
 ומעתה אש תאכד אינו מפסיד אלא שלא הקריב דוריון לקונו הרי שהפסיד העלאת עולה ששיתו חייב. ואזי ספריס דכתב כהן להעלות
 עולה ששיתו רשאי והיא היא: רשאי. לשהן חייב. וזהו (שמות כג) ומתגמלין רשאי: ויכלי פודין אוסו. דהכבדו גופו פודין מותרס
 שהיה אינו שאלו אלא אומדן כמה עשה. ומשאלו רואה ליתן לבעל הבית או ליתן כספרו לכהן כהן או ליתן כהן או ליתן
 אחרתו ואחרת טובת הנאה יתן בעל הבית זה לכהן כשנצל חסדו. ודוקא נקט כן כמו וכן אחרתו כהן יו דהיהיא דיהיב לה להך טובת
 הנאה יליהו שראל אלל כן צנו כהן וכן אחרתו כהן דהיא דיהיב לה להך טובת הנאה היו כהן לא מני יהיב ליה אגרל וע"ג דלאו משום דדייה
 יהיב ליה כיון דלדייה נמי חזי כבכור נלאה ככהן המפסיד צבית הגרנות לרש ולרשות כדי שיתנו לו מרומותיו כככור ושהתמכר ללא
 שקלי יתן צבורת תרומה אלא צבורת שכר והכי אמרין בצבורות צפי עד כמה (דף ק"ג: ט"ז) הרי הן קפדפי. ויש חסד מעילה: ללא
 הרי

חזק כהנים שישראל בחיים לרצת שיבוא ליד בתן אלא ליתנו לבתן כרמית כל חסד בישראל אית ליה: ויהיה כן כירא
 דאמר חסד חרמית לבקו' הבית את כהן בקרא לא יאל רש"י פי' במירוש חרומס דמוקי קרא ואל נאל במירוש לכהנים. הריש
 וכלי: 6. קליס. פי' חרמית כרמית דהן נ"ב ע"ב: 7. חרמית אדם כו'. הקשה הר"ר אלתן דבגמרא רישין מיהו וכל וכן שתי בירשת
 דבגמרא פי' כהן בקריב לל דבריהם וכל המפסיד קרא וכתוב קדש ששיתו שתי בקריב וכן דרשה מרמב"ם לה: ומשע
 דחילל על רב שואה לה: הריש"י ויל: 8. אדם מ"י שאנו חייב הכבדו וכן גירס רש"י ויל: 9. ככלל הדין ומיהו לה: לכהן האשם:
 פון חסד משלם: 10. דרייה היא הריש"י: 11. כהן הוא רובית חבת דהיה נקט: 12. שן שקלי ליה בתרוח: 13. שן למיכר לבנו או:

חזק כהנים שישראל בחיים לרצת שיבוא ליד בתן אלא ליתנו לבתן כרמית כל חסד בישראל אית ליה: ויהיה כן כירא
 דאמר חסד חרמית לבקו' הבית את כהן בקרא לא יאל רש"י פי' במירוש חרומס דמוקי קרא ואל נאל במירוש לכהנים. הריש
 וכלי: 6. קליס. פי' חרמית כרמית דהן נ"ב ע"ב: 7. חרמית אדם כו'. הקשה הר"ר אלתן דבגמרא רישין מיהו וכל וכן שתי בירשת
 דבגמרא פי' כהן בקריב לל דבריהם וכל המפסיד קרא וכתוב קדש ששיתו שתי בקריב וכן דרשה מרמב"ם לה: ומשע
 דחילל על רב שואה לה: הריש"י ויל: 8. אדם מ"י שאנו חייב הכבדו וכן גירס רש"י ויל: 9. ככלל הדין ומיהו לה: לכהן האשם:
 פון חסד משלם: 10. דרייה היא הריש"י: 11. כהן הוא רובית חבת דהיה נקט: 12. שן שקלי ליה בתרוח: 13. שן למיכר לבנו או:

6. נחלס ת"ל ששיתו רשאי. לומר ששיתו אינו כלום להקריב עולה לומר כיון וכו'.

לך ייסא. לכהן קאמר ליה רחמנא וכל זרעו בכלי (6) (ד' האשם שושב לה' לכהן. בגול הגר הכתוב מדבר שלל ישראל אין לו האשם שמשל עליו וזולתו אלא הגר ונשבע והיה ואחר כך משל עליו וזולתו לכהן ואשם לזמנא ואמרין כפרק

הגול צב"ק (דף ק"ג) האשם זה הקרן והמשכ וזה הנושם מלכד איל הכיפורים זה איל אשם שמיאל עד נשבעת שקר שנסע: הרי ככהן שכלאו משמר. דה"ק קרא שלכהן המכפר זו צילי הכפורים יאל קרן וחומס: שדה פיואלס כו'. רב חייא בר אבין קאמר לה: פגע בו. יוכל בשבת דמשמרות מתחלפות וכל זו יו יוס הכיפורים זו כיוס לליו יתן: למשמר פיואלס. כדשמוס החילל היובל: למש: א"ר נחמן בר יצחק ס"ה. דכתיב המלה אולין: מאלס אומר. הואיל ושנה מ"י החילל שביעית ושנה של אחרים יובל. אחד יובל ואחד שביעית משמעין לאחד. כיוס אחד שביעית משמעת הלואה כספס יובל מכירת קרקעות אלא שהיובל כו': אדרכס טעמא דשמיטה שמתיל כיוס אחד משה"ה דשביעית כסופה ויובל בתחילתו דהשמיטה אשתמחא דכין (השמיטה) של ערב שנת יובל נפקא שביעית והיאיל שעתא מרייהו משמעין: אלא. מני הכי משמעין לאחד מפני שהיובל בתחילתו ושביעית נקפס: דרבי ישמעאל כפרק קמא דר"ה (דף ק"ג):

שמעטן מוקיש כר בילוטו. להא דרס חייא בר אבין: וליקיש מעלעלין. דחס: לקרקעות. דחס דהא איתמקיש דכתיב) מלל אשור לו ומשדה אחרתו ולימא דליתנו נמי מעלעלין לכהן שכלאותו משמר: לאו טנאי היא. ר' יהודה ור"ש אופלגי לעיל (ע"א) כהא דרבי יהודה מקיש ור"ש לא מקיש: מתני' חרמי כהנים. חרמים שהחרימם כדי לתחס לכהן אין להם פדיון דכתיב (ויקרא כו) לא ימכר ולא יגאל כלל חרמי כהן דק הבית יש להם פדיון דלדעתה דרבי אחרתו כהן דהא אין רחאי לנדק הבית אלא מעות: שכל חרמס על קדשי קדשים כו'. כדמפרס מחרים אדם את קדשיו וכו' והיאלו מתחרימם והלא אינו שלו אלא אש נדר הן דלמר הרי עלי עולה והפריס כהמה לגדרו ואחר כך החרימה הואיל והוא חייב באחריותה אש מתה או נגנבה מנאלת שלו היא והוא נותן כל דמיה לכהן ואת כהמה

רבינו גרשום

לך יהיה. ליהיה כן שירצה יתכן כלומר שיתבאר אגות שלו: ונחמא לה: לכהן. ככלל הרי מישתע דהריש' אילא הרי אש [אין] אלשי גאל היינו ר' דאין לו נאלס: אשי יכפר בו עליו או: אמר ככהן שבאותו משמר שעובר ומקרב קרבנות הכתוב מדבר: נותנן למשמר שפענו בו יובל. שחל יובל ליכנס בחון משמרו: פגע בשבת אש חל יובל ליכנס בשבת ובשבת עובדין כל משמרות משמר היוצא ומשמרי הננס לאיש משמר הוא נותנן. ונתנה לשמור היוצא האיל הוא העובר שחקריס מפרדן אש אחרת כמחריט: [אחד יובל אחד שביעית משמעין כאמר.

חזק כהנים שישראל בחיים לרצת שיבוא ליד בתן אלא ליתנו לבתן כרמית כל חסד בישראל אית ליה: ויהיה כן כירא
 דאמר חסד חרמית לבקו' הבית את כהן בקרא לא יאל רש"י פי' במירוש חרומס דמוקי קרא ואל נאל במירוש לכהנים. הריש
 וכלי: 6. קליס. פי' חרמית כרמית דהן נ"ב ע"ב: 7. חרמית אדם כו'. הקשה הר"ר אלתן דבגמרא רישין מיהו וכל וכן שתי בירשת
 דבגמרא פי' כהן בקריב לל דבריהם וכל המפסיד קרא וכתוב קדש ששיתו שתי בקריב וכן דרשה מרמב"ם לה: ומשע
 דחילל על רב שואה לה: הריש"י ויל: 8. אדם מ"י שאנו חייב הכבדו וכן גירס רש"י ויל: 9. ככלל הדין ומיהו לה: לכהן האשם:
 פון חסד משלם: 10. דרייה היא הריש"י: 11. כהן הוא רובית חבת דהיה נקט: 12. שן שקלי ליה בתרוח: 13. שן למיכר לבנו או:

חזק כהנים שישראל בחיים לרצת שיבוא ליד בתן אלא ליתנו לבתן כרמית כל חסד בישראל אית ליה: ויהיה כן כירא
 דאמר חסד חרמית לבקו' הבית את כהן בקרא לא יאל רש"י פי' במירוש חרומס דמוקי קרא ואל נאל במירוש לכהנים. הריש
 וכלי: 6. קליס. פי' חרמית כרמית דהן נ"ב ע"ב: 7. חרמית אדם כו'. הקשה הר"ר אלתן דבגמרא רישין מיהו וכל וכן שתי בירשת
 דבגמרא פי' כהן בקריב לל דבריהם וכל המפסיד קרא וכתוב קדש ששיתו שתי בקריב וכן דרשה מרמב"ם לה: ומשע
 דחילל על רב שואה לה: הריש"י ויל: 8. אדם מ"י שאנו חייב הכבדו וכן גירס רש"י ויל: 9. ככלל הדין ומיהו לה: לכהן האשם:
 פון חסד משלם: 10. דרייה היא הריש"י: 11. כהן הוא רובית חבת דהיה נקט: 12. שן שקלי ליה בתרוח: 13. שן למיכר לבנו או:

6. נחלס ת"ל ששיתו רשאי. לומר ששיתו אינו כלום להקריב עולה לומר כיון וכו'.